

Странджанският билков чай получи Защитено наименование за произход

Автор(и): Растителна защита
Дата: 05.06.2025 Брой: 6/2025

На 3 юни 2025 г. Европейската комисия официално вписа „Странджански билков чай“ в Регистъра на географските означения на Европейския съюз (ЕС). Това стана чрез публикуването на Регламент за изпълнение в Официалния вестник на ЕС, с което наименованието получи статут на Защитено наименование за произход (ЗНП). Инициативата за регистрация беше подета от групата производители „ДАР-3 СС – ДЗЗД“, които внесоха заявление в Министерството на земеделието и храните през април 2021 г.

„Странджански билков чай“ – безценна билка

Странджанският чай е ендемит – вид, който в България се среща само в Странджа, в Югоизточна България. Отглеждането му е изцяло ръчно и следва традиционни практики, адаптирани към уникалните варовикови почви в региона.

Билковият чай се произвежда от листа и цветовете на растение от рода *Sideritis* (семейство *Lamiaceae*). Култивирането следва да се извършва само върху площи с подходящи за целта изложения и тип на почвите (алкални почви, които може да са и около варовикови скали), максимално близки до флористичните характеристики в самородните находища на растение от рода *Sideritis*. Такива са в района на петте общини в Странджа: Малко Търново, Приморско, Созопол, Средец и Царево. Продуктът се отличава с характерен леко сладникав вкус, деликатен ароматен букет и високо съдържание на антиоксиданти и фенолни съединения. Реколтата се прибира от юни до август.

Чаят се използва не само като напитка, но и като природно средство с доказани антибактериални и антивирусни свойства. Чаят има характерен аромат, съчетаващ мента, липов цвят и нотки на сушени плодове, и има висока антиоксидантна активност.

За общо укрепване на организма са ви необходими са начупени на ситно един или два билкови стръка, залети с 500 мл вряла вода. Остава се да ври на бавен огън в продължение на 5 минути. По желание може да се консумира топъл или студен с добавен сок от лимон или лъжичка мед.

Защитено наименование за произход (ЗНП)

Така уникалният за България чай става част от европейския регистър на защитените селскостопански продукти. Чрез ЗНП се защитават наименованията на определени продукти, за да се популяризират техните специфични характеристики, свързани с географския им произход и традиционните умения, използвани при тяхното производство. Благодарение на признаването на географски означения потребителите могат да имат доверие, че дадени продукти са качествени, а производителите – да реализират по-добре продукцията си.

Регистрацията в европейските схеми за качество допринася за съхраняването на българското кулинарно и културно наследство, опазването на околната среда и биологичното разнообразие, устойчивото развитие на селските райони и повишаването на пазарна стойност и разпознаваемост на продукта чрез европейското лого.

С включването на „Странджански билков чай“ в регистъра, България вече има шест защитени храни в ЕС – три Защитени наименования за произход - “Странджански манов мед”, “Българско кисело мляко”, “Българско бяло саламурено сирене”), две Защитени географски указания - “Горнооряховски суджук”, “Българско розово масло” и седем продукта с характерен традиционен специалитет.